

DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

1328

Na temelju članka 33. stavka 3. Zakona o sustavu civilne zaštite (»Narodne novine«, broj 82/15), ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje donosi

PRAVILNIK

O VRSTAMA I NAČINU PROVOĐENJA VJEŽBI OPERATIVNIH SNAGA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

I. OPĆA ODREDBA

Članak 1.

(1) Ovim se Pravilnikom propisuje tijek aktivnosti prikazan u prilogu 1. koji je sastavni dio ovog Pravilnika, vrste vježbi, planiranje, elementi elaborata vježbe, provedba, analiza i izvješćivanje o vježbama operativnih snaga sustava civilne zaštite.

(2) Sudionici u sustavu civilne zaštite nositelji su planiranja, organiziranja i provođenja vježbi u suradnji s operativnim snagama sustava civilne zaštite.

II. VRSTE VJEŽBI

Članak 2.

Vrste vježbi prema razini organiziranja su:

– međunarodne vježbe – vježbe koje se provode u Republici Hrvatskoj uz sudjelovanje operativnih snaga civilne zaštite iz drugih zemalja i međunarodnih organizacija te vježbe koje se održavaju u inozemstvu uz sudjelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite Republike Hrvatske – iskazuju se u Godišnjem planu vježbi

– državne vježbe – vježbe sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite koje planira, organizira i provodi državna razina sustava civilne zaštite. U vježbama mogu sudjelovati sve razine sustava civilne zaštite – iskazuju se u Godišnjem planu vježbi

– vježbe jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave – vježbe koje samostalno planiraju, organiziraju i provode jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i vježbe uz sudjelovanje područnog ureda središnjeg tijela države uprave nadležnog za poslove civilne zaštite (u daljnjem tekstu: Područni ured). U vježbama mogu sudjelovati sve razine sustava civilne zaštite – iskazuju se u Godišnjem planu vježbi

– vježbe pravnih osoba i tijela državne uprave i drugih državnih tijela – ne iskazuju se u Godišnjem planu vježbi.

Članak 3.

Vrste vježbi prema ciljevima i angažiranim sudionicima su:

– terenske vježbe – angažira se sustav civilne zaštite i trajanje je ograničeno na određeni vremenski period ili se izvode u realnom vremenu. Provođe se na užem ili širem području (prostoru) u cilju provjere provođenja mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite na određenoj razini ustrojavanja, odnosno cjelokupnog sustava civilne zaštite na razini Republike Hrvatske. Provođe se uz sudjelovanje sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite. Vježbom se provjerava postupanje u određenim segmentima djelovanja u velikim nesrećama i katastrofama, testiraju se procedure i planovi, suradnja i koordinacija između sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite. Vježbama se može staviti naglasak na provedbu određenih mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite. Vježbe se iskazuju u Godišnjem planu vježbi

– stožerno-zapovjedne vježbe – namijenjene su za rukovoditelje i druge odgovorne osobe koji sudjeluju u upravljanju sustavom civilne zaštite. Vježbama se provjeravaju rješenja iz planova djelovanja sustava civilne zaštite uz informatičku podršku i korištenje zemljopisno-obavijesnog sustava (u daljnjem tekstu: ZEOS). Broj sudionika vježbe je usklađen s potrebama i mogućnostima lokacije vježbe i uporabe informacijskih i komunikacijskih tehnologija. Vježbe se iskazuju u Godišnjem planu vježbi samo ako ulaze u vrstu međunarodnih i/ili državnih vježbi

– simulacijsko-komunikacijske vježbe – namijenjene su za provjeru i uvježbavanje komunikacijskih procedura unutar sustava civilne zaštite. Vježbe se iskazuju u Godišnjem planu vježbi samo ako ulaze u vrstu međunarodnih i/ili državnih vježbi

– pokazne vježbe – namijenjene su za prezentaciju pripravnosti i reagiranja sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite u kraćem vremenskom periodu. Vježbama se prezentira provedba mjera i aktivnosti civilne zaštite. Vježbe se ne iskazuju u Godišnjem planu vježbi.

Članak 4.

(1) Na vježbi razlikujemo dvije grupe sudionika:

– vježbovna skupina: sudionici i operativne snage sustava civilne zaštite koji provode vježbu sukladno svojim nadležnostima i sposobnostima te nisu upoznati sa scenarijem vježbe zbog realnosti provedbe iste (ne primjenjuje se za pokazne vježbe)

– upravljačka skupina: sudionici i operativne snage sustava civilne zaštite koji planiraju vježbu (izrada elaborata vježbe i priprema vježbovne lokacije s potrebnom logistikom), prate njezino provođenje, pripremaju vježbovnu skupinu za provedbu vježbe te su odgovorni za sigurnost na vježbi.

(2) Na vježbi razlikujemo sljedeće funkcije nadležnih osoba:

– koordinator vježbe: nadležan za rad upravljačke skupine vježbe i pripadajućih

timova

- voditelj tima za analizu: nadležan za analizu vježbe temeljem definirane metodologije, odnosno na način kako je definirano člankom 12. ovog Pravilnika
- voditelj tima za sigurnost: nadležan za pripremu plana sigurnosti vježbe i sigurnost svih sudionika vježbe
- voditelj tima za pripremu vježbovne lokacije: nadležan za simulacije u potpori provedbe scenarija i koordinaciju markiranata vježbe
- voditelj tima za logističku potporu: nadležan za osiguranje potrebnih materijalno tehničkih sredstava i informacijsko-komunikacijske opreme sudionicima vježbe
- voditelj tima za protokol i odnose s medijima: nadležan za pripremu i provedbu plana za promatrače vježbe te komunikaciju s predstavnicima medija
- voditelj tima za potporu države domaćina: nadležan za koordinaciju s međunarodnim sudionicima vježbe. Primjenjuje se kod međunarodnih vježbi koje se održavaju u Republici Hrvatskoj.

III. PLANIRANJE VJEŽBE I DONOŠENJE ODLUKE ZA PRIPREMU I PROVOĐENJE VJEŽBE

Članak 5.

(1) Središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite (u daljnjem tekstu: Državna uprava) donosi Godišnji plan vježbi kojim se utvrđuju:

- broj i vrste vježbi
- nositelji i sudionici vježbi
- naziv i cilj vježbi
- termin i lokacija održavanja vježbi
- broj sudionika vježbi
- nositelj financijskih obveza za provedbu vježbi.

(2) Godišnji plan vježbi donosi se do kraja mjeseca prosinca tekuće godine za sljedeću godinu i usuglašava između sudionika sustava civilne zaštite.

Članak 6.

(1) Područni uredi Državne uprave do sredine mjeseca kolovoza tekuće godine nadležnom sektoru Državne uprave dostavljaju prijedlog plana vježbi na županijskoj razini za iduću godinu.

(2) Prijedlog plana vježbi na županijskoj razini prethodno se usuglašava s izvršnim tijelom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, operativnim snagama i ostalim sudionicima u sustava civilne zaštite koje se planiraju za sudjelovanje u vježbama.

(3) Nositelj vježbe planira i osigurava financijska sredstva za provođenje vježbe, a sudionici vježbe mogu sudjelovati u sufinanciranju.

Članak 7.

(1) Čelnik Državne uprave donosi pisanu odluku o pripremi i provođenju međunarodnih vježbi u Republici Hrvatskoj.

(2) Čelnik Državne uprave donosi pisanu odluku o pripremi i sudjelovanju pripadnika operativnih snaga sustava civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u vježbama u inozemstvu.

(3) Pisana odluka iz stavaka 1. i 2. ovog članka donosi se šest do dvanaest mjeseci prije početka vježbe.

(4) Za ostale vježbe sustava civilne zaštite, nositelji vježbi donose pisanu odluku o pripremi i provođenju vježbe 30 do 90 dana prije početka vježbe.

(5) Pisanom odlukom nositelja vježbe načelno se utvrđuje:

- naziv i vrsta vježbe, mjesto izvođenja, datum izvođenja i vrijeme trajanja vježbe
- ciljevi vježbe
- sastav i zadaće upravljačke skupine vježbe (npr. izrada Elaborata vježbe i rok za izradu Elaborata)
- sastav i zadaće vježbovne skupine
- financijski plan vježbe
- ustrojavanje dodatnih organizacijskih tijela za pripremu i provedbu vježbe (npr. tim za analizu vježbe, tim za sigurnost, tim za pripremu vježbovnih lokacija, tim za protokol i komunikaciju s medijima, itd.)
- provedba analize vježbe i izrada izvješća o provedbi vježbe s prijedlozima za poboljšanja.

IV. PRIPREMA VJEŽBE I IZRADA ELABORATA

Članak 8.

(1) Upravljačka skupina izrađuje Elaborat vježbe.

(2) Upravljačka skupina pri izradi Elaborata vježbe koristi obrasce iz priloga 1. – 8., koji su tiskani uz ovaj Pravilnik i čine njegov sastavni dio.

(3) Sastavni dio Elaborata vježbe je odluka nositelja vježbe iz članka 7. stavka 5. ovoga Pravilnika.

(4) Upravljačka skupina priprema vježbu, koordinira aktivnosti, organizira i provodi sastanke s predstavnicima vježbovne skupine.

(5) Upravljačka skupina usuglašava sadržaj Elaborata vježbe sa svim sudionicima

vježbe, unosi eventualne promjene te ga prosljeđuje nositelju vježbe na odobravanje.

(6) Elaborat vježbe odobrava odgovorna osoba nositelja vježbe.

Članak 9.

(1) Elaborat vježbe je pisani materijal, a sastoji se od tekstualnog dijela i grafičkih priloga.

(2) Tekstualni dio Elaborata vježbe sadrži sljedeće elemente:

1. Naziv vježbe: simboličan ili zemljopisni pojam

2. Tema vježba: proizlazi iz ciljeva vježbe, kojom se sažeto određuje sadržaj aktivnosti i specifični uvjeti u kojima će se vježba izvoditi

3. Ciljevi vježbe: moraju biti realni, ostvarivi i objektivni, npr. provjera osposobljenosti i djelovanja sudionika, provjera opremljenosti, provjera procedura i planova postupanja, provjera aktiviranja i mobilizacije operativnih snaga sustava civilne zaštite, koordinacija kod provođenja mjera i aktivnosti civilne zaštite, itd. Ciljevi se mogu podijeliti na opće (opširniji i kompleksniji) i posebne (specifični i detaljni)

4. Mjesto izvođenja vježbe – lokacija vježbe: definirati mjesto rada upravljačke skupine vježbe, vježbovne lokacije, baza operacija

5. Vrijeme početka i završetka vježbe: navodi se datum te vrijeme početka i završetka vježbe (kronološki prikaz priprema vježbe i opća dinamika provedbe vježbe)

6. Scenarij vježbe: opisuju se pretpostavke za održavanje vježbe kroz konkretne opasnosti i rizike za ljude, imovinu, kritičnu infrastrukturu i okoliš na lokaciji održavanja vježbe te očekivane posljedice (broj poginulih i ozlijeđenih, štete na imovini i drugi podaci od značaja za pripremanje i operativno djelovanje vježbovne skupine). Prikazuje se pripravnost sustava civilne zaštite na području održavanje vježbe prije nastanka izvanrednog događaja. U prilogu 3. ovog Pravilnika »Dinamika izvođenja vježbe – hodogram vježbe« definira se kronološki očekivano postupanje vježbovne skupine sukladno detaljnom scenariju

7. Lokacija vježbe: detaljno se opisuje uređenje lokacije vježbe (razrada po radnim točkama), baze operacija i pripreme potrebne infrastrukture za sudionike vježbe (smještaj, prehrana, higijenski prostori i ostale logističke potrebe).

8. Struktura vježbe:

– Upravljačka skupina (navode se sudionici i operativne snage sustava civilne zaštite sa zadaćama u pripremi, organizaciji i provedbi vježbe, opisuju uloge pojedenih timova). Popis sudionika navodi se prema prilogu 4. ovog Pravilnika

– Vježbovna skupina (navode se sudionici i operativne snage sustava civilne zaštite s brojem pripadnika, vozila, plovila, letjelica, potražnih pasa, itd.). Popis sudionika se navodi prema prilogu 5. ovog Pravilnika

9. Plan veza: prikazuje se uvezivanje svih sudionika vježbe u jedinstvenu

komunikacijsku mrežu, uvažavajući raspoložive sustave veza, utvrđuju pozivni znakovi, radni kanali, pričuvni kanali (prilog 6. ovog Pravilnika), utvrđuje imenik i pregled veza (razgovornik), shematski se prikazuje komunikacija unutar upravljačke i vježbovne skupine

10. Protokol i mediji: definira se ustrojavanje informacijskog centra, akreditiranje i prihvata predstavnika medija na terenu, način osiguravanja informacija zainteresiranoj javnosti, organizacija tiskovnih konferencija, izrada certifikata/zahvalnica za sudionike vježbe, program za promatrače vježbe i protokol za VIP goste.

11. Mjere zaštite i sigurnost: definira se policijsko osiguranje lokacije održavanja vježbe i prometnica, medicinsko osiguranje sudionika vježbe, određuje se kodni znak (riječ) za slučaj nesreće tijekom provedbe vježbe te način obavješćivanja svih sudionika i nadležnih službi, postupanje službi, utvrđivanje zone vježbe unutar koje mogu biti samo interventni timovi, upoznavanje sudionika vježbe, promatrača i novinara s opasnostima i mjerama zaštite, pravilima sigurnosti te postupanjem u slučaju stvarne nesreće tijekom provedbe vježbe, izrada akreditacija za sudionike, utvrđivanje sigurne zone kretanja za novinare i promatrače, smještaj promatrača, gostiju, novinara, transport i predviđa očekivani broj prisutnih osoba na mjestu izvođenja vježbe.

12. Financijska i materijalna sredstva: planiraju se potrebna financijska i materijalna sredstva, izvori iz kojih se osiguravaju i pozicije troška.

13. Plan simulacija: opisuje se način za realno prikazivanje stanja i posljedica izvanrednog događaja (prilog 7. ovog Pravilnika), uređenje vježbovnih lokacija, postavljanje konstrukcija, maketa, definira se tehnika i oprema za realno simuliranje i specijalne efekte (gorivo, pirotehnika i druga sredstva), pripremanje i koordiniranje markiranata.

14. Analiza vježbe: definira se metodologija za provedbu analize i ciljeve tima za analizu vježbe (primjer obrasca za analizu vježbe se nalazi u prilogu 8. ovog Pravilnika).

Članak 10.

Grafičke priloge Elaborata vježbe potrebno je uskladiti s tekstualnim dijelom, a sadrže:

- shematski prikaz strukture vježbe
- radio komunikaciju između i unutar vježbovne i upravljačke skupine (horizontalna i vertikalna) na svim vježbovnim lokacijama
- ortofoto snimke lokacije vježbe s radnim točkama (navodeći za svaku zemljopisne koordinate) i simboličkim prikazom razmještaja operativnih snaga na lokacijama vježbe
- fotografije lokacija vježbe.

V. PROVEDBA VJEŽBE

Članak 11.

(1) Vježbe se provode na odgovarajućim područjima i prostorima te u simuliranim uvjetima što je moguće više sličnijim stvarnim u slučaju prirodnih i tehničko-tehnoških nesreća ili u nekim drugim uvjetima sukladno temi i ciljevima vježbe.

(2) Upravljačka skupina vježbe može nositelju vježbe predložiti odgodu početka vježbe ili zaustaviti njenu provedbu uslijed:

- nastanka nepovoljnih vremenskih uvjeta
- nastanka uvjeta koji povećavaju opasnosti i rizike za ljude, imovinu i područja i prostore na kojima se vježba odvija
- nastanka nekog drugog izvanrednog događaja koji bi utjecao na odvijanje vježbe.

VI. ANALIZA VJEŽBE

Članak 12.

(1) Analiza vježbe temelji se na ciljevima vježbe. U tijeku priprema vježbe imenuje se voditelj i članovi tima za analizu vježbe iz redova sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite koji sudjeluju u vježbi i navode se u elaboratu vježbe.

(2) Tim za analizu vježbe djeluje autonomno u odnosu na ostale sudionike vježbe. U proces analize vježbe mogu se uključiti i ostali sudionici vježbe.

(3) Elaboratom vježbe definira se način provedbe analize vježbe. Predmet analize obvezno su upravljačka i vježbovna skupina.

(4) Analiza vježbe ima za cilj utvrditi dobre strane i nedostatke u provedbi vježbe te predložiti preporuke za poboljšanje, koje se navode u izvješću o vježbi.

(5) Nakon završetka vježbe, na lokaciji vježbe provodi se inicijalna analiza vježbe kojom rukovodi tim za analizu te na njoj sudjeluju voditelji timova upravljačke i vježbovne skupine.

(6) Završna analiza vježbe sa svim sudionicima vježbe u organizaciji tima za analizu, provodi se u roku od 30 dana po završetku vježbe u kojem tim za analizu mora pripremiti završni nacrt izvješća o vježbi. Konačno izvješće o provedbi vježbe dostavlja se u elektroničkom obliku svim sudionicima vježbe u roku od 45 dana po završetku vježbe.

(7) Izvješće o vježbi sadrži:

- uvod i ciljeve vježbe
- pregled sudionika vježbe
- priprema vježbe (scenarij, struktura, lokacija, elaborat vježbe)
- provedba (ostvarivanje ciljeva, aktivnosti vježbovne i upravljačke skupine, logistička potpora, sigurnost, sustav veza, program za promatrače, medijsko praćenje)

- pregled utrošenih financijskih sredstava (planirano – potrošeno)
- zaključci i prijedlozi za poboljšanja.

VII. IZVJEŠĆIVANJE

Članak 13.

- (1) Područni uredi dostavljaju nadležnim sektorima Državne uprave u sjedištu izvješće o provedenim vježbama na području županija za prošlu godinu do kraja mjeseca prosinca tekuće godine.
- (2) Godišnje izvješće o provedenim vježbama izrađuje Državna uprava do kraja siječnja tekuće za proteklu godinu.
- (3) Nositelj vježbe u roku do šest mjeseci od provedbe vježbe podnosi pisano izvješće Državnoj upravi o uklanjanju uočenih nedostataka, provedbi naučenih lekcija i njihovoj implementaciji.

VIII. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 14.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 012-02/15-04/09

Urbroj: 543-01-08-01-16-2

Zagreb, 13. svibnja 2016.

Ravnatelj
dr. sc. Jadran Perinić, v. r.

PRILOG 1 – PRILOG 8.